

บทคัดย่อ

การดำเนินงานของศูนย์พี่เลี้ยงโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปีที่ 2 มีกิจกรรมหลักที่ใช้ในการพัฒนาครูของศูนย์พี่เลี้ยง 2 รูปแบบกิจกรรมหลัก คือ การพัฒนาครูแกนนำผ่านกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม รวม 14 กิจกรรม ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลุ่มกิจกรรมย่อย คือ กลุ่มกิจกรรมติดตามประเมินผล และวิพากษ์งานวิจัย และพัฒนาทักษะครู (9 กิจกรรม) กลุ่มกิจกรรมเวทีนำเสนอผลงาน (3 กิจกรรม) และกลุ่มกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกับบุคคลภายนอก เช่น สื่อและชุมชน (2 กิจกรรม) ในส่วนของการพัฒนาครูแกนนำผ่านกิจกรรม ณ พื้นที่โรงเรียนนั้น ประกอบด้วยกิจกรรมเยี่ยมเยียนสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้ปกครองและครูในโรงเรียน เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมลงพื้นที่โรงเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมค่ายเตรียมความพร้อมสร้างโครงร่างวิจัย การประชุมเรียนรู้ร่วมกับคณะครูแกนนำ นักเรียน และผู้บริหารของโรงเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน ครูแกนนำโรงเรียน 11 โรงเรียน เพื่อพัฒนาโครงงานฐานวิจัย กิจกรรมบูรณาการกับค่ายจิตตปัญญาบริการวิชาการของนักศึกษา ร่วมเรียนรู้กับนักเรียนและครูแกนนำสร้างสรรค์งานเขียนบทความจากโครงงานฐานวิจัย และได้เรียนรู้ร่วมกับนักเรียนในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา 11 โรงเรียนๆ ละ 10 โครงงานย่อย พบว่า โครงงานที่นักเรียนสนใจและเรียนรู้ทำงานนั้นมีการเรียนรู้บูรณาการระหว่างสาระวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เป็นร้อยละ 90 ความรู้ที่ใช้ในการทำโครงงานเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ และมีความรู้เรื่องราวในชุมชนของนักเรียนที่เชื่อมโยงกับวิทยาศาสตร์ มาร่วมด้วย ในส่วนของโครงงานอีกร้อยละ 10 มีการบูรณาการความรู้ระหว่างเศรษฐศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและสังคมวัฒนธรรม และคอมพิวเตอร์ ในการทำโครงงาน ฐานวิจัยจนถึงขั้นนำเสนอผลงานและถ่ายทอดการเรียนรู้เชิงวิชาการและการสะท้อนคิด นักเรียน ได้เรียนรู้เชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครบทั้ง 8 สาระ นอกจากนี้ความรู้สำคัญที่นักเรียนได้รับและสามารถนำไปพัฒนาตนเองทั้งทางด้านการศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิชาการ ทักษะชีวิต และการแก้ไขปัญหาชีวิตส่วนตัว รวมไปถึงการสร้างพลังใจ ให้เกิดแรงบันดาลใจในการดำรงชีวิตด้วยสติ คุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม และมีความสุข คือ การคิดเชิงเหตุผล จิตตปัญญา และวิจัยที่สามารถใช้ในชีวิตจริง ก่อเกิดความพยายามที่จะเรียนรู้ด้วยความจริงมากกว่าการทำโครงงานแล้วได้รับชิ้นงานเพียงเท่านั้น ครูแกนนำได้เรียนรู้ในเรื่องของการคิดอย่างมีเหตุผล มีระบบในการคิดและการทำงาน รวมทั้งใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียน การเรียนรู้จิตตปัญญาศึกษาทำให้ครูมีการพิจารณาใคร่ครวญ เปิดใจรับสิ่งใหม่ มีการปรับกระบวนการเรียนรู้ โดยลดบทบาทครู ให้นักเรียนร่วมทำ และเรียนรู้จากนักเรียนด้วย มีความรู้สึกที่เป็นมุมมองบวก เปิดใจเพื่อสร้างองค์ความรู้ มีความอดทนมุ่งมั่น และมีแนวทางการทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน นอกจากนี้ศูนย์พี่เลี้ยงยังได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับภาคส่วนอื่นด้วย ทั้งด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย และการใช้ประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่น

Abstract

The operation of Pohpanpanya coaching center, Lampang Rajabhat University Hub on the second year was conducted by 2 mainly activities including that were 1) group – activities for development the leading teachers and 2) in – school activities.

14 of group - activities had 3 parts that were 1) follow up – criticize – skill development (9 activities) 2) Forum of presentation (3 activities) Class3) collaborative learning activities with outsider such as media and communities (2 activities). For development the leading teacher in each school had a visiting activity with teachers and parent regularly and continually.

In-school activities consisted of preparation camp for proposals, collaborative learning meeting among involved persons, learning activities with students and leading teachers in 11 schools for development research based project, integrating activity with contemplative education academic service camp for writing articles from research based learning. In addition, there was learning with students of Pohpanpanya in 11 schools (10 sub – projects per each) and found that most of projects that students interested and learnt from them had the integration of Sciences, Humanities, and Social Sciences about 90%, knowledge for making project based on Sciences and community. 10% of the rest had the integration knowledge of Economics, Mathematics, Local History, Cultural Social and Computer. From research – based projects to presentation to transferring academic learning until reflection, the students learnt and linked with 8 learning groups as provided. Furthermore, important knowledge that the students received and took it to develop themselves in studying, life skill, encouragement and living happily were system thinking, contemplative education and research that usable in real life. This led the students made an attempt to learn the fact more than making a piece of work. The leading teachers learnt to think reasonably, systematically for work and instruction. Contemplative education made the teachers consider and open up their minds for the new things, adopt the learning process by reducing teachers' roles and gaining students' roles, learnt from students with positive thinking, opened mind for building body of knowledge, endured, concentrated, collaborated, and good interaction between teachers and students. Moreover, Coaching Center of Lampang Rajabhat University Hub applied this body of knowledge to other parts of society such as instruction, academic service, and community.